

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.006.02.2017

P/17/016

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/016 - Wykorzystanie przez przedsiębiorców środków publicznych na innowacje i prace badawczo-rozwojowe.
Okres objęty kontrolą	Lata 2011-2016, z uwzględnieniem zdarzeń wykraczających poza ten okres, istotnych dla kontrolowanej działalności.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Karol Pokora, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/47/2017 z 22 maja 2017 r. [dowód: akta kontroli str. 1]
Jednostka kontrolowana	TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. (Spółka), ul. Plk. Stanisława Dąbka 16, 30-732 Kraków.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Tomaszek, Prezes Zarządu Spółki i Mieczysław Wrona, Wiceprezes Zarządu. [dowód: akta kontroli str. 2]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej W okresie objętym kontrolą Spółka prawidłowo wykorzystywała środki publiczne na innowacje związane z realizacją projektu pn. *Wzrost konkurencyjności, innowacyjności i zatrudnienia przedsiębiorstwa TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. poprzez rozbudowę zakładu świadczącego usługi pralnicze oraz zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń*. Prawidłowo i terminowo wywiązywała się z zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie (UoD) dotyczącej przedsięwzięcia innowacyjnego.

Spółka zrealizowała wszystkie cele wynikające z UoD. Osiągnięte efekty (przewidziana wielkość mierników produktu i rezultatu) były zgodne z założeniami przedstawionymi we wniosku o dofinansowanie (WoD) i UoD.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Wykorzystanie środków publicznych otrzymanych na działalność w zakresie wdrażania innowacji

Opis stanu faktycznego W latach 2009-2016 Spółka złożyła jeden WoD projektu innowacyjnego, tj. w 2009 r.² w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 (RPOWS). Wartość projektu, wynikająca ze złożonego WoD, wyniosła 9.669,85 tys. zł. Wnioskowane dofinansowanie w kwocie 3.963,0 tys. zł stanowiło 40,98% całkowitej wartości projektu. [dowód: akta kontroli str. 3-34, 73-101, 105-130, 174]

Konsekwencją pozytywnej decyzji o dofinansowaniu było podpisanie 29 kwietnia 2010 r. UoD na realizację projektu opartego na innowacjach technicznych *Wzrost konkurencyjności, innowacyjności i zatrudnienia przedsiębiorstwa TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. poprzez rozbudowę zakładu świadczącego usługi pralnicze oraz zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń*³ współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Przedmiotowy wniosek został złożony 26 października 2009 r.

³ Umowa nr UDA-RPSW.01.01.00-26-402/09-00 o dofinansowanie projektu nr WND-RPSW.01.01.00-402/09.

w ramach Działania 1.1. „Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw” Osi 1 „Rozwój przedsiębiorczości” RPOWŚ.

Ostatecznie, w latach 2010-2011, Spółka zrealizowała projekt innowacyjny o wartości 8.600,9 tys. zł. Udzielone dofinansowanie w kwocie 3.953,0 tys. zł stanowiło 45,96% całkowitej wartości projektu. [dowód: akta kontroli str. 35-72, 175]

Pierwotny termin zakończenia ww. projektu⁴ wynikający z zawartej UoD, przypadął na 25 kwietnia 2011 r. Ostatecznie przedsięwzięcie zostało zakończone 25 czerwca 2011 r. [dowód: akta kontroli str. 35-41]

Spółka posiada dowód wskazujący na innowacyjność projektu. Innowacyjność przedsięwzięcia potwierdza opinia wystawiona przez dyplomowanego rzeczoznawcę Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, doktora inżyniera Zbigniewa Zdziennickiego.

Zdaniem autora opinii: (...) *Innowacyjne rozwiązania (...) przekładają się na radykalne unowocześnienie procesów technologicznych: prania mokrego różnych asortymentów towarów oraz ich wykończenia po praniu. Ocenę stopnia tego unowocześnienia można dokonać porównując podstawowe parametry tych procesów. I tak, procesy technologiczne realizowane przez ciągi do prania mokrego (...) charakteryzują się następującymi parametrami: niskim zapotrzebowaniem wody – od 3 do 6 litrów na 1 kg suchej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – 7-8 litrów na 1 kg suchej bielizny); małą ilością odprowadzanych ścieków – od 3 do 6 litrów na 1 kg wypranej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – 7 litrów na 1 kg wypranej bielizny) przy czym omawiane technologie odznaczają się zdolnością do odzysku energii cieplnej ze ścieków pralniczych na cele podgrzania świeżej wody przeznaczonej do płukania i neutralizacji prania, następuje zrzut ścieków chłodnych; niskim zużyciem energii elektrycznej – 0,10 kWh na 1 kg wypranej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – 0,15 kWh na 1 kg wypranej bielizny); niskim zużyciem ciepła technologicznego – 0,45 kg pary na 1 kg wypranej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – ok. 1,05 kg pary na 1 kg wypranej bielizny); niskim zużyciem ciepła technologicznego – (gazu) 0,2 m³ na 1 kg wysuszonej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – ok. 0,3 m³ na 1 kg wysuszonej bielizny); niską emisją ciepła – 0,02 kW na 1 kg wypranej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – ok. 0,04 kW na 1 kg wypranej bielizny); bardzo niską emisją wilgoci i oparów – 0,01 kg na 1 kg wypranej bielizny (przy obecnie stosowanych technologiach – ok. 0,03 kg na 1 kg wypranej bielizny); niskim poziomem hałasu – maksymalnie 76 dBA (przy obecnie stosowanych technologiach 78 dBA). (...) Godnym odnotowania jest fakt, że technologia prania realizowana przez pralnicę tunelową z transporterami i prasą odwadniającą umożliwia m.in. 100% recykulację wody z prasy do procesu płukania, odpowiedni dozór prania i środków piorących, możliwość prania bielizny białej i kolorowej jedna za drugą bez pustych komór, układ wietrzenia tunelu, schładzania bieżącej (system „cool down” szczególnie ważny dla bielizny poliestrowo-bawełnianej). Ponadto pralnice tunelowe charakteryzują się bardzo dużym mechanicznym oddziaływaniem na brudną bieliznę, co skutkuje skróconym czasem prania i mniejszą ilością komór pralniczych. (...) Również godnym odnotowania jest fakt, że składana za pomocą automatycznej składarki odzież fasonowa jest układana z doskonałą powtarzalnością, praktycznie brak jest błędów procesu składania, a złożony asortyment odznacza się wysoką estetyką wykonania. Asortyment odzieży fasonowej złożony w procesie automatycznego składania doskonale przystosowany jest do dalszych czynności procesu, m.in. do procesu segregacji odzieży (według klientów) i jej pakowania. (...) Proces technologiczny jest całkowicie sterowany i nadzorowany poprzez system komputerowy. Daje on bardzo bogaty materiał o wszystkich parametrach prowadzonego procesu (...): czas pracy w minutach od momentu wyzerowania kategorii (programu); licznik sztuk asortymentu z podziałem na kategorie; licznik sztuk asortymentu ogółem; licznik sztuk asortymentu z podziałem na stanowiska; licznik sztuk asortymentu przeznaczonego do ponownego prania; zdarzenia (zacięcia/osatnie alarmy/błędy). Te wszystkie dane dostępne są w trybie online umożliwiając bardzo elastyczne i dynamiczne sterowanie procesem. Układy sterowania urządzeń zostały wyposażone w przyjazne dla operatorów wizualizacje oraz przekazują informacje o trasach, klientach i częściach bielizny czy odzieży do*

⁴ Data rzeczowego zakończenia projektu.

wszystkich punktów jej sortowania. (...) Szczególnie istotna jest wysoka oszczędność energii elektrycznej, występująca pomimo wysokiego stopnia automatyzacji maszyn i związanej z tym silnej rozbudowy układów pneumatycznych. Również zużycie ciepła do prowadzenia procesów pralniczych jest o 50% mniejsze niż w urządzeniach nie innowacyjnych. Obok niskiego poziomu zużycia nośników energii (...), który to poziom przekłada się bezpośrednio na skuteczną ochronę środowiska naturalnego, dalszymi czynnikami przyjaznymi temu środowisku są: brak toksyczności skażenia środowiska przez przedmiotowe technologie; wyeliminowanie środków bielących zawierających chlor na rzecz środków z tlenem; wyeliminowanie środków zawierających fosforany; całkowita biodegradowalność pozostałości kompozycji piorących; zastosowanie procesów prania tzw. niskotemperaturowego; (...) super dokładnym dozowaniem składników kompozycji piorącej; eliminacją pylenia i roznoszenia, dzięki automatycznemu maszynowemu dozowaniu.

W trakcie sporządzania przedmiotowej opinii, jej autor wykorzystał następujące materiały:

- prospekty maszyn i urządzeń firmy JENSEN GmbH (Niemcy) rozpowszechniane przez Oddział JENSEN Polska w Łodzi;
- certyfikat dla ww. firmy wydany przez Centrum Higieny w Schwerin kwalifikujący pralnicę tunelową „UNIVERSAL MediLine” jako wyrób medyczny zgodny z Dyrektywą Unijną 93/42/EWG w sprawie urządzeń medycznych;
- zaświadczenie wydane przez pana Stig Jallo, dyrektora sprzedaży firmy JENSEN GmbH z 10 lutego 2009 r. stwierdzające, że *Całkowicie nowa, unikalna i innowacyjna koncepcja pralnicy tunelowej, prasownicy z podgrzewem gazowym została wdrożona w lipcu 2008 roku i jest sprzedawana z wielkim sukcesem na całym świecie;*
- artykuł Maxa Mckeowna *The Truth about innovation*⁵. [dowód: akta kontroli str. 452-462]

Na projekt innowacyjny Spółka nie korzystała z innych mechanizmów wsparcia, w tym ulg podatkowych, kredytu technologicznego, premii termomodernizacyjnej, itp. Spółka nie starała się uzyskać statusu centrum badawczo-rozwojowego. [dowód: akta kontroli str. 104]

W okresie realizacji projektu Spółka poniosła nakłady na działalność innowacyjną w kwocie 8.600,9 tys. zł. Na przedmiotową kwotę złożyły się: środki własne w kwocie 827,9 tys. zł (9,63% całkowitych nakładów), dofinansowanie: z Unii Europejskiej – EFRR w kwocie 3.360,1 tys. zł (39,07% całkowitych nakładów) i z budżetu państwa w kwocie 593,0 tys. zł (6,89% całkowitych nakładów) oraz środki pochodzące z kredytu udzielonego Spółce przez Fortis Bank Polska S.A. w kwocie 3.820,0 tys. zł (44,41% całkowitych nakładów). Na projekt innowacyjny Spółka nie otrzymała środków publicznych z innych źródeł. [dowód: akta kontroli str. 177, 184-195]

W ramach projektu przewidziano rozbudowę zakładu świadczącego usługi pralnicze zlokalizowanego w Skarżsku-Kamiennej, zakup innowacyjnych maszyn i urządzeń oraz wzrost zatrudnienia w Spółce.

Założono wprowadzenie szeregu zmian poprawiających poziom technologiczny ww. zakładu:

1. Zastosowanie pralnicy tunelowej 13-to komorowej z transporterami i prasą odwadniającą. Zasada prania w pralnicy tunelowej polega na przemieszczaniu bielizny od strefy prania wstępnego do strefy procesowej. Poszczególne komory prania wstępnego i zasadniczego oddzielone są od siebie tak, że nie zachodzi mieszanie się kąpieli pomiędzy komorami, wsad przemieszcza się razem ze swoją kąpielą. Korzyści wynikające z zastosowania tej technologii są następujące:
 - a) oszczędność środków piorących, poprzez zastosowanie komputerowej analizy wagi wkładu i odpowiednie dozowanie środków piorących; założono, iż zużycie tych środków wyniesie 0,015 kg na 1 kg suchej bielizny;
 - b) oszczędność wody poprzez możliwość prania bielizny białej i kolorowej jedna za drugą, dzięki zastosowaniu zmodernizowanej techniki wymiany i recykulacji wody (m.in. automatyczne przepłukiwanie i czyszczenie przewodów doprowadzających wodę przy zmianie koloru pranej bielizny, wyeliminowanie pustych komór pomiędzy

⁵ Artykuł ten został opublikowany w gazecie *Financial Times* w 2008 r.

- praniem białym i kolorowym, całkowita recykulacja wody z prasy do procesu płukania z zastosowaniem zbiorników magazynująco-recykulacyjnych); założono, iż zużycie wody wyniesie 6 litrów na 1 kg suchej białizny;
- c) energooszczędność, m.in. poprzez zastosowanie układu odzysku ciepła ze ścieków pralniczych; założono, iż zużycie energii elektrycznej wyniesie 0,10 kWh na 1 kg wypranej białizny.
2. Zastosowanie zautomatyzowanej linii prasującej, gdzie udział pracownika ogranicza się do:
- a) zawieszenia pranej białizny na klamrach rozciągających, których działanie oparte jest na amortyzacji powietrznej, automatycznie dostosowującej się do różnej grubości białizny;
- b) obsługi urządzeń przy użyciu układu sterowania wyposażonego w panel z ekranem dotykowym oraz wizualizacją rzeczywistych parametrów obróbki (np. licznik sztuk białizny z podziałem na kategorie, czas pracy urządzenia w minutach).
3. Zastosowanie szybkiej, automatycznej składarki kombinacyjnej, umożliwiającej 1 lub 2 złożenia podstawowe w postaci złożów na pół w 1, 2, 3 lub 4 liniach oraz innowacyjne 3 – cie złożenie wzdłużne.
4. Zastosowanie zautomatyzowanej linii do prasowania ubrań roboczych, złożonej z:
- a) automatycznego systemu transportowego;
- b) automatycznego finiszera prasującego z podgrzewaczem parowym;
- c) automatycznej składarki ubrań roboczych.

Założono, iż komputerowe sterowanie każdej z maszyn znacznie zwiększy wydajność i wpłynie na poprawę jakości świadczonych usług pralniczych. Poziom hałasu miał ulec zmniejszeniu do 76 dBA.

Założono również, iż po zakończeniu realizacji projektu Spółka zaproponuje klientom ceny z przedziału 3,00-3,20 zł netto za 1 kg wypranej białizny. [dowód: akta kontroli str. 79-81, 113, 124, 158-162, 183]

Zgodnie z § 14 ust. 1 UoD, Spółka zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji projektu w sposób przejrzysty, tak, aby możliwa była identyfikacja poszczególnych operacji księgowych. W § 2 ust. 8 UoD wskazano, że kwalifikowalne są jedynie wydatki poniesione przez Spółkę nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r. W definicji wydatków kwalifikowalnych (§ 1 pkt 15 UoD) określono zasady zaliczania wydatków w ramach projektu do wydatków kwalifikowalnych oraz wydatkowania środków na wydatki kwalifikowalne. Spółka nie podlegała przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z § 10 ust. 5 UoD przy wyłanianiu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu Spółka była zobowiązana do:

- wyboru wykonawcy w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę;
- przestrzegania przy wyborze wykonawcy i wydatkowaniu środków, prawa wspólnotowego i krajowego m.in. w zakresie zapewnienia zasad przejrzystości, jawności i ochrony uczciwej konkurencji oraz równości szans wykonawców na rynku ofert (w tym upublicznienia oferty i dostępu do informacji o ofercie);
- dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności przy wyłanianiu wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu. [dowód: akta kontroli str. 37, 41, 49, 52]

W UoD określono dla Spółki następujące obowiązki sprawozdawcze:

- przekazywanie Instytucji Zarządzającej (IZ) RPOWŚ w trybie miesięcznym harmonogramów dokonywania wydatków w ramach projektu według wzoru i w terminie ustalonym przez IZ RPOWŚ (§ 3 ust. 5 UoD);
- składanie wniosków o płatność nie częściej niż raz w miesiącu, ale nie rzadziej niż raz na trzy miesiące (pisemnie i na nośniku elektronicznym), przy czym pierwszy wniosek

o płatność pośrednią⁶ Spółka miała obowiązek złożyć w terminie trzech miesięcy od dnia podpisania UoD (§ 5 ust. 5 UoD);

- przygotowywanie i przekazywanie do IZ RPOWŚ sprawozdań okresowych, rocznych oraz końcowego z realizacji projektu, zgodnie z obowiązującym wzorem (§ 11 ust. 1 pkt 3 UoD). [dowód: akta kontroli str. 42, 44, 50]

Pierwotnie całkowitą wartość projektu ustalono na 9.669,8 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne miały wynosić 7.926,1 tys. zł (3.368,6 tys. zł – dofinansowanie z EFRR, 594,5 tys. zł – współfinansowanie ze środków budżetu państwa, 3.963,0 tys. zł – wkład własny).

Do UoD podpisano pięć aneksów: 5 sierpnia 2010 r., 21 października 2010 r., 27 czerwca 2011 r., 14 października 2011 r. i 22 listopada 2011.

- Pierwszy aneks – podpisany na wniosek Spółki – dotyczył następujących zmian: planowanych terminów rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu z odpowiednio: 20 lipca 2010 r. i 25 kwietnia 2011 r. na 20 września 2010 r. i 25 czerwca 2011 r.; zmniejszenia wysokości zaliczki z 1.146,9 tys. zł do 659,4 tys. zł i przesunięcia jej wypłaty z 31 sierpnia 2010 r. na 15 października 2010 r.; harmonogramu rzeczowo-finansowego WoD; wskaźników realizacji celów projektu. W uzasadnieniu pisma z 14 lipca 2010 r. Spółka wskazała, że zmiany w zakresie terminów rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu wynikały z przedłużającego się postępowania administracyjnego w sprawie udzielenia pozwolenia na budowę. Zmniejszenie wysokości zaliczki i zmiana terminu jej pobrania zostały uzasadnione przesunięciem o dwa miesiące terminu rozpoczęcia realizacji projektu. Zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym WoD wynikały z faktu, iż od dnia jego złożenia pojawiły się nowe rozwiązania techniczne. W przedmiotowym piśmie Spółka wskazała, iż zmieni się technologia w systemie wentylacji oraz zakres robót budowlanych, tj. nastąpi zwiększenie powierzchni hali. Spółka wskazała jednocześnie na konieczność aktualizacji wskaźników realizacji celów projektu.
- Drugi aneks – podpisany na wniosek Spółki – dotyczył zmniejszenia wysokości zaliczki z 659,4 tys. zł do 391,5 tys. zł. W uzasadnieniu pisma z 23 września 2010 r. Spółka wskazała, że przedmiotowa zmiana wynikała z konieczności podziału prac prowadzonych w ramach kategorii *Zakup usługi budowlanej: prace ziemne, hydrauliczne i elektryczne przygotowujące teren do rozbudowy obiektu – budowa hali*. Dokładne ustalenie kosztów związanych z realizacją poszczególnych prac było możliwe dopiero po wyborze wykonawcy.
- Trzeci aneks wynikał ze zmiany wzoru UoD, kolejny ze zmiany rachunku bankowego IZ RPOWŚ. Ostatni z aneksów dotyczył (w związku z końcowym rozliczeniem projektu) zmian wartości projektu. Wydatki całkowite zmniejszono do poziomu 8.600,92 tys. zł. Wydatki kwalifikowalne zmniejszono do kwoty 7.906,1 tys. zł (3.360,1 tys. zł – EFRR, 593,0 tys. zł – budżet państwa, 3.953,0 tys. zł – wkład własny), a wydatki niekwalifikowalne zmieniono na 694,8 tys. zł.

Zgodnie z postanowieniami UoD⁷, zmiany dotyczące realizacji projektu zgłoszono w formie pisemnej i przed ich wprowadzeniem. [dowód: akta kontroli str. 35-72, 158-173]

W latach 2011-2014 w miejscu realizacji projektu pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (UMWŚ) przeprowadzili dwie kontrole.

Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁸ i § 12 UoD, przeprowadzili 30 sierpnia 2011 r. kontrolę końcową projektu dotyczącą: zgodności realizacji projektu z UoD; dokumentacji finansowej związanej z przepływem środków przeznaczonych na finansowanie projektu; przestrzegania przepisów dotyczących zamówień publicznych; weryfikacji zgodności dokumentacji dotyczącej zakupów dokonywanych na potrzeby realizacji projektu; weryfikacji osiągniętych

⁶ Płatność kwoty obejmującej część wydatków kwalifikowalnych poniesionych w miarę postępu realizacji projektu, ujętych we wniosku o płatność.

⁷ § 17 ust. 1 UoD.

⁸ Dz. U. z 2016 poz. 383 ze zm.

wskaźników produktów i rezultatu; zakresu działań informacyjnych i promocyjnych; terminowości składania wniosków o płatność. W jej wyniku nie stwierdzono żadnych uchybień i nieprawidłowości. Z kontroli końcowej projektu sporządzono informację pokontrolną⁹. W związku z ustaleniami pracowników UMWS, IZ RPOWS potwierdziła realizację projektu. [dowód: akta kontroli str. 143-152]

Na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 14 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i UoD, pracownicy UMWS przeprowadzili 7 października 2014 r. kontrolę trwałości realizacji projektu. Przeprowadzona przed upływem trzech lat od dnia zakończenia realizacji projektu kontrola dotyczyła potwierdzenia: zgodności realizacji projektu – z WoD i UoD oraz z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego; zachowania celu projektu; wypełnienia obowiązków wynikających z UoD w zakresie promocji; poprawności funkcjonowania systemu archiwizacji. Kontrolą trwałości został objęty okres od 29 kwietnia 2010 r. do 7 października 2014 r. Z kontroli trwałości realizacji projektu sporządzono informację pokontrolną¹⁰. W związku z ustaleniami pracowników UMWS, IZ RPOWS potwierdziła trwałość realizacji projektu. [dowód: akta kontroli str. 153-157]

Analiza trzech wybranych postępowań konkursowych wykazała, że Spółka prawidłowo i zgodnie z UoD dokonywała wyboru wykonawców. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne także nie wykazały żadnych nieprawidłowości w ww. zakresie. [dowód: akta kontroli str. 143-157, 196-264]

Spółka zgodnie z UoD wypełniła obowiązki sprawozdawcze, tj. terminowo przekazywała IZ RPOWS harmonogramy dokonywania wydatków, składała wnioski o płatność oraz sprawozdania okresowe, roczne i końcowe z realizacji projektu. [dowód: akta kontroli str. 131-142, 265-389, 485-488]

Zrealizowany zakres rzeczowy był zgodny z zakresem określonym we WoD oraz w UoD (wraz aneksami).

Na nakłady całkowite poniesione na realizację projektu złożyły się wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne. Wydatki kwalifikowalne obejmowały środki finansowe na zakup środków trwałych (urządzeń technicznych). Na zakończenie realizacji przedsięwzięcia objętego kontrolą, wartość wydatków kwalifikowanych była nieznacznie niższa niż pierwotnie zakładano¹¹. Na zakup środków trwałych zaplanowano kwotę – 7.926,1 tys. zł. Ostatecznie kwota przeznaczona na ww. środki była niższa o 20,0 tys. zł. Nie planowano i nie wydatkowano środków na zakup wartości niematerialnych i prawnych oraz usług doradczych.

Na wydatki niekwalifikowalne zaplanowano kwotę: 1.743,7 tys. zł. Końcowa wartość ww. wydatków ukształtowała się w wysokości: 694,8 tys. zł. [dowód: akta kontroli str. 178]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Efekty wykorzystania środków publicznych na działalność w zakresie wdrażania innowacji

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 2 UoD Spółka zobowiązała się do pomiaru i utrzymywania głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we WoD oraz listą wskaźników kluczowych,

⁹ Informacja Pokontrolna Nr 98/II/RPO/2011 z 13 września 2011 r. z kontroli końcowej projektu nr RPSW.01.01.00-26-402/09 pn. „Wzrost konkurencyjności, innowacyjności i zatrudnienia przedsiębiorstwa TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. poprzez rozbudowę zakładu świadczącego usługi pralnicze oraz zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń”.

¹⁰ Informacja Pokontrolna Nr 149/II/RPO/2014 z 17 października 2014 r. z kontroli trwałości realizacji projektu nr RPSW.01.01.00-26-402/09 pn. „Wzrost konkurencyjności, innowacyjności i zatrudnienia przedsiębiorstwa TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. poprzez rozbudowę zakładu świadczącego usługi pralnicze oraz zakup nowoczesnych maszyn i urządzeń”.

¹¹ Plan: 7.926,1 tys. zł, wykonanie – 7.906,1 tys. zł.

zawartych w KSI¹² (SIMIK¹³ 07-13) w okresie trzech lat od dnia zakończenia realizacji projektu (...) oraz przygotowywania i przekazywania do IZ RPOWŚ rocznych sprawozdań z realizacji głównych wskaźników. [dowód: akta kontroli str. 50]

Zgodnie z WoD, stanowiącym załącznik do UoD, dla projektu ustalono nw. cele (w tym cel szczegółowy) oraz wskaźniki produktu i rezultatu.

Głównym celem realizacji projektu było zwiększenie konkurencyjności działalności pralniczej przedsiębiorstwa poprzez znaczne podwyższenie przepustowości pralni z 76 ton białizny za miesiąc do 376 ton.

W WoD jako wskaźniki produktu wymieniono: liczbę przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji (1), powierzchnię budowanych/rozbudowywanych/remontowanych obiektów (1489 m²) oraz wartość zakupionych środków trwałych (5.000 tys. zł). Ponadto wskazano następujące wskaźniki rezultatu: liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów, w tym mężczyźni (2), liczba bezpośrednio utworzonych nowych etatów, w tym kobiety (8), liczba nowych usług/produktów wprowadzonych w przedsiębiorstwie (10) oraz liczba nowych partnerów biznesowych (w 2011 r. – 10, w 2012 r. – 15, w 2013 r. – 18, w latach 2014-2016 – 22).

W wyniku aneksu nr 1 – do UoD – podpisanego 5 sierpnia 2010 r. zmieniono wartość jednego z trzech wskaźników produktu.

Powierzchnię budowanych/rozbudowywanych/remontowanych obiektów ustalono na 1785 m². Powyższa zmiana nie miała wpływu na obniżenie innowacyjności pierwotnych założeń projektu. [dowód: akta kontroli str. 58-61, 158-161, 182-183A]

Główny cel realizacji projektu oraz powyższe wskaźniki zostały osiągnięte i utrzymane do końca trwałości projektu, tj. trzy lata od zakończenia jego realizacji – do końca 2014 r. Wartość zakupionych środków trwałych wyniosła 5.004,8 tys. zł, a nie 5.000,0 tys. zł. Było to spowodowane tym, że transakcja zakupu maszyn i urządzeń pralniczych od jednego z wykonawców¹⁴ realizowana była w walucie euro. Różnice w kursie euro skutkowały wzrostem wartości zakupionych maszyn i urządzeń. Projekt nie został poddany zasadniczej modyfikacji w celu osiągnięcia nieuzasadnionej korzyści.

Realizacja projektu skutkowała tym, iż zgodnie z założeniami w zakładzie pralniczym osiągnięto następujące parametry: zużycie wody – 6 litrów na 1 kg suchej białizny, środków piorących – 0,015 kg na 1 kg suchej białizny, energii elektrycznej – 0,10 kWh na 1 kg wypranej białizny. Uzyskano również zmniejszenie poziomu hałasu do 76 dBA. Spółka proponuje klientom ceny z przedziału 3,00-3,20 zł netto za 1 kg wypranej białizny. [dowód: akta kontroli str. 131-142, 182-183A, 390-447, 508-523]

W założeniach projektu wskazywano, iż jego realizacja pozytywnie wpłynie na sytuację Spółki, zarówno w krótkim, jak i długim okresie czasu. Od 2012 r. Spółka systematycznie notuje wzrost z 27.086,5 tys. zł w 2012 r. do 39.675,9 tys. zł w 2016 r. – przychodów netto (ogółem) ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Tendencja wzrostowa utrzymuje się również w zakresie przychodów netto Spółki ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych. W analogicznym okresie nastąpił tutaj blisko trzykrotny (262,73%) wzrost ww. przychodów. W wyniku wdrożenia innowacji w projekcie objętym kontrolą, Spółka osiągnęła dodatkowe korzyści, których nie przewidziano wcześniej. Mieczysław Wrona, Wiceprezes Zarządu Spółki, wyjaśnił m.in.: (...) *W pierwszym etapie realizacja projektu spowodowała, iż zespół pracowników obsługi technicznej, działów wsparcia świadczonych usług zdobył nowe doświadczenie i wiedzę (...). W kolejnym etapie wykorzystanie nowych możliwości technicznych, produktowych spowodowało, poczynając od pracowników niskiego szczebla na Zarządzie Spółki kończąc, wiele energii, myślenia perspektywicznego, otwartego spojrzenia na oczekiwania klientów (...). Realizacja projektu (...) zmieniła oblicze firmy. Fundamentem sukcesu rynkowego było zdobycie nowych odbiorców dla świadczonych usług na terenie całego kraju, budowa stałych relacji ze zleceniodawcami, oferowanie kompleksowych rozwiązań, elastyczna oferta produktowa.*

¹² Krajowy System Informatyczny.

¹³ System Informatyczny Monitoringu i Kontroli.

¹⁴ Herbert Kannegiesser GmbH z siedzibą we Vlotho (Niemcy).

Wykorzystywanie własnych zasobów, przede wszystkim wzmacnianie potencjału pracowniczego w tym zatrudnianie osób niepełnosprawnych, to rozwój polityki równości szans. [dowód: akta kontroli str. 179, 448, 450]

Realizacja projektu skutkowała wprowadzeniem innowacji: produktowej, procesowej, organizacyjnej oraz marketingowej.

Poprzez zastosowanie nowoczesnych maszyn i urządzeń (innowacja procesowa) w zakładzie świadczącym usługi pralnicze, Spółka wytworzyła nowy produkt – usługę pralniczą (innowacja produktowa) o znacząco nowych cechach i walorach:

- bielizna w postaci prześcieradeł, poszew, poszewek, obrusów, ręczników i ubrań roboczych charakteryzuje się znacznie mniejszym zużyciem wynikającym z procesu pralniczego – stosowany jest system schładzania białiny (cool down), szczególnie ważny przy praniu białiny poliestrowo-bawełnianej;
- w porównaniu z konkurencyjnymi pralniami w wyniku nowej usługi, bielizna uzyskała większe wartości użytkowe, takie jak: podwyższona higiena, dłuższy okres użytkowania;
- poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych środków piorących wyeliminowano alergiczne oddziaływanie upranej białiny.

W związku z rozbudową zakładu pralniczego, wprowadzono szereg zmian poprawiających poziom technologiczny¹⁵.

W roku 2011 Spółka wprowadziła innowacje organizacyjne (nowe metody podziału zadań i uprawnień decyzyjnych wśród pracowników oraz nowe metody w zakresie stosunków z partnerami biznesowymi) i marketingowe (nowe metody w zakresie kanałów sprzedaży oraz kształtowania cen usług). [dowód: akta kontroli str. 79-81]

Mieczysław Wrona wyjaśnił m.in.: *Po rozpoznaniu krajowego rynku, zdiagnozowaniu oczekiwań i potrzeb nabywców usług pralniczych, według naszej oceny zastosowanie najnowocześniejszych maszyn w zakładzie pralniczym pozwoliło wytworzyć nową usługę pralniczą charakteryzującą się nowymi cechami i walorami (...), usługę która nie była jeszcze oferowana na rynku. Jest to nowość dla naszego przedsiębiorstwa. Te działania były przełomowe, pozwoliły Spółce szerzej zaistnieć na rynku krajowym, są gwarancją dalszego rozwoju (...).* [dowód: akta kontroli str. 450]

Spółka nie dokonywała transferu technologii związanego z projektem oraz nie zgłaszała wynalazków do opatentowania. [dowód: akta kontroli str. 449]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

¹⁵ Opisano je na stronach 5-6 niniejszego wystąpienia.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia lipca 2017 r.

Kontroler
Karol Pokora
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis